

ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ Καθηγητής Δημόπουλος: Η σημασία της οστικής υγείας **ΣΕΛ. 48**

Η σημασία της οστικής υγείας

Το μικροπεριβάλλον των οστών είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό για τον πολλαπλασιασμό των καρκινικών κυττάρων από τον προστάτη. Τα οστά αποτελούν την κυριότερη θέση μετάστασης σε ασθενείς με καρκίνο του προστάτη με την ανάπτυξη οστεοβλαστικών μεταστάσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην προφύλαξη από την εμφάνιση σκελετικών συμβαμάτων που σχετίζονται με την προσβολή των οστών και τη διαταραχή της αρχιτεκτονικής του σκελετού. Σε αυτά τα συμβάματα συμπεριλαμβάνονται τα παθολογικά κατάγματα του σκελετού, η συμπίεση του

νωτιαίου μυελού και η ανάγκη χορήγησης ακτινοθεραπείας ή χειρουργική αντιμετώπιση σε οστικές μεταστάσεις. Κλινικές μελέτες έχουν αποδείξει ότι τα διφωσφωνικά και το μονοκλωνικό αντίσωμα έναντι του RANKL ντενοσουμάμπη μειώνουν την πιθανό-

τητα της εμφάνισης σκελετικών συμβαμάτων σε ασθενείς με μεταστατικό ενουχοάντοχο καρκίνο προστάτη. Σε ασθενείς με ορμονοευαίσθητη νόσο δεν έχουν προκύψει αντίστοιχα ασφαλή συμπεράσματα, και η κλινική μελέτη STAMPEDE δεν απέδειξε όφελος επιβίωσης. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι σε αυτή την κατηγορία των ασθενών δεν πρέπει να υπάρχει φροντίδα για την οστική υγεία. Πέραν των μεταστάσεων, η ορμονοθεραπεία με τη μορφή αγωνιστών ή ανταγωνιστών LHRH και ο επαγόμενος ενουχισμός έχει ως συνέπεια την πρόκληση οστεοπόρωσης. Επομένως, και σε αυτό το στάδιο της νόσου είναι απαραίτητη η μέτρηση της οστικής πυκνότητας και η αντίστοιχη χορήγηση αγωγής εφόσον απαιτείται. Το γεγονός αυτό επιβεβαίωσε η φάσης 3 μελέτη PEACE που ανακοινώθηκε πριν από λίγες ημέρες στο Αμερικανικό Συνέδριο Κλινικής Ογκολογίας (ASCO19). Στη μελέτη αυτή δοκιμάστηκε η χορήγηση του συνδυασμού του νεότερου αντιανδρογόνου ενζαλουταμίδη μαζί με το ράδιο-223 σε ασθενείς με ενουχοάντοχο καρκίνο προστάτη.

Με βάση τα αποτελέσματα ασφαλείας της ενδιάμεσης ανάλυσης, η μη χορήγηση παραγόντων που προφυλάσσουν από σκελετικά συμβάματα (ζολεδρονικό οξύ ή ντενοσουμάμπη) σχετίζεται με τριπλάσιο κίνδυνο καταγμάτων με την προσθήκη ενζαλουταμίδης στο ράδιο-223 και φτάνει στο ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό του 37,4%. Αντίθετα, σε ασθενείς που λάμβαναν παράγοντες για την προστασία των οστών ως προφύλαξη ο κίνδυνος πρόκλησης καταγμάτων ήταν σχεδόν μηδενικός. Αναμφίβολα, τα οστικά συμβάματα επηρεάζουν αρνητικά τόσο την ποιότητα ζωής των ασθενών όσο και την επιβίωση γι' αυτό και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τους κλινικούς γιατρούς κατά τον σχεδιασμό της βέλτιστης θεραπευτικής αγωγής κάθε ασθενούς ξεχωριστά.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας - Ογκολογίας, πρύτανης του ΕΚΠΑ

